

Bomen beschermen met vaccinatie ‘MET EEN JAARLIJKSE INJECTIE IS IEPZIEKTE TE VOORKOMEN’

Mede door klimaatverandering komt iepziekte steeds vaker voor. De boom kan gelukkig effectief beschermd worden met een jaarlijkse injectie. “Door vaccinatie zakt het sterfpercentage van ruim tien procent naar een half procent”, zegt Ron Schraven van idverde NL.

Tekst Noland Klunder | Beeld idverde NL

Schraven: ‘Als je een boom in leven kunt houden, blijven zijn ecosystemendiensten bewaard’

“Iepziekte is in Europa al meer dan honderd jaar een groot probleem”, vertelt Ron Schraven, hoofd Boomziekten en Aantastingen bij idverde NL. “Iepen hebben een groot risico om besmet te raken, en eenmaal besmet is de kans groot dat ze sterven, vaak zelfs binnen korte tijd: tussen de eerste infectie en afsterven zit vaak maar zes weken.” Besmetting gaat op twee manieren: iepen kunnen besmet raken door kevers en besmette iepen kunnen elkaar ook infecteren via ondergronds wortelcontact.

Ontwikkeling vaccin

In de jaren '60 en '70 was iepziekte min of meer onder controle als gevolg van een landelijk programma. Om verspreiding te voorkomen werden zieke iepen razendsnel opgespoord en verwijderd. Daarnaast vond onderzoek plaats naar minder gevoelige iepsoorten. Dat werkte goed totdat er in Noord-Amerika een mutatie van de ziekte ontstond, waarmee ook in Europa de bomen besmet raakten. De Universiteit van Amsterdam onderzocht daarop de mogelijkheid van het vaccineren van iepen. Schraven: “Men probeerde verschillende vormen en organismen en kwam uit bij de schimmel die we nu gebruiken: een veelvoorkomende bodemschimmel met eigenschappen waar het afweermechanisme van de boom goed op reageert. Zo zorgt het afweermechanisme ervoor dat de boom vervolgens beschermd is tegen infectie.”

Injecteren

“Toen wetenschappelijk vaststond dat vaccinatie met deze schimmel de iepen kon beschermen, zijn wij dat idee praktisch gaan uitwerken, in het product ‘DutchTrig’”, vertelt Schraven. “De twee vragen daarbij waren: hoe kan je een boom injecteren zonder schade te berokkenen, en hoe kan je er zo veel mogelijk vaccineren in de korte periode tussen eind april en half juni waarin dat moet gebeuren? Je hebt daarvoor een goede planning nodig en een apparaat waarmee je snel

